

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПЕРВОМАЙСЬКИЙ ІНДУСТРІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
(ППФК)

**Циклова комісія соціально-гуманітарних, психолого-педагогічних та
обліково економічних дисциплін**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ в. о. директора ППФК
01.09.2025 № 88

МЕНЕДЖМЕНТ

Програма навчальної дисципліни

підготовки *фахових молодших бакалаврів*
галузі знань *07 Управління та адміністрування*
спеціальності *071 Облік і оподаткування*
освітньо-професійної програми *Облік і оподаткування (2022)*
код ОК в ОПП **ВК 8**

Програма навчальної дисципліни «*Менеджмент*» освітньо-професійної програми «*Облік і оподаткування*» для спеціальності 071 *Облік і оподаткування* для здобувачів освіти I курсу денної форми навчання.

Розробник: *Себко Дмитро Миколайович*, викладач економічних дисциплін, спеціаліст вищої категорії.

Програма розглянута і схвалена на засіданні циклової комісії соціально-гуманітарних, психолого-педагогічних та обліково-економічних дисциплін 29.08.2025, протокол № 1, та рекомендована до затвердження рішенням методичної ради 29.08.2025, протокол № 1.

1. Опис навчальної дисципліни (освітнього компоненту)

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
Форма навчання	денна
Рік підготовки	II (другий)
Семестр	3-й
Мова навчання	українська
Статус дисципліни	вибіркова
Інформаційний обсяг навчальної дисципліни	
Кількість кредитів ECTS	3
Загальна кількість годин, в т. ч.:	90
– аудиторних	56
– самостійної роботи здобувачів освіти	34
Модулів	1
Змістових модулів	2
Лекції	46 год.
Семінарські	10 год.
Практичні	–
Лабораторні	–
Самостійна робота	34 год.
Індивідуальні завдання	–
Вид контролю	залік

2. Предмет, мета та завдання навчальної дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни «*Менеджмент*» є система управління організацією: її внутрішні процеси та взаємодія із зовнішнім середовищем, а також закономірності, принципи й методи формування, функціонування та розвитку управлінських структур.

Метою викладання навчальної дисципліни «*Менеджмент*» є формування у здобувачів освіти системи знань про закономірності, принципи та методи управління організаціями, розвиток умінь застосовувати сучасні інструменти менеджменту для прийняття ефективних управлінських рішень, а також набуття компетентностей у сфері організації, планування, мотивації та контролю діяльності підприємств.

Основними завданнями навчальної дисципліни «*Менеджмент*» є:

- формування системи знань про сутність, закономірності та принципи управління організаціями;
- опанування методів і інструментів менеджменту для прийняття ефективних управлінських рішень;
- розвиток умінь організації, планування, мотивації та контролю діяльності підприємств;
- набуття навичок аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища організації;
- формування компетентностей у сфері стратегічного, оперативного та інноваційного управління;
- виховання здатності до командної роботи, лідерства та відповідальності за результати управлінської діяльності.

Передумови вивчення навчальної дисципліни. Для вивчення навчальної дисципліни «*Менеджмент*» необхідними є отримані здобувачами освіти знання та вміння з дисциплін «Основи бізнесу», «Економіка підприємства».

3. Компетентності та заплановані результати навчання

Компетентності, які мають бути сформовані в результаті опанування освітнього компонента (дисципліни), та очікувані результати навчання:

Компетентності	
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
Спеціальні компетентності (СК)	СК 11. Здатність організовувати власну професійну діяльність, застосовувати знання для розв'язання практичних ситуацій, ухвалювати рішення відповідно до законодавства..
Зміст підготовки здобувачів фахової передвищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання (РН)	
РН 16. Вміти працювати самостійно і в команді, нести професійну відповідальність за результати роботи, дотримуватися норм та стандартів професійної етики для досягнення спільної мети.	

У результаті вивчення навчальної дисципліни «*Менеджмент*» здобувач освіти повинен:

знати:

- предмет, завдання і зміст дисципліни;
- теоретико-методологічні засади менеджменту організацій;
- економічну сутність, роль в економіці, характеристики і типи організацій;
- напрями підвищення конкурентоспроможності організації та особистої ефективності менеджерів;

вміти:

- аналізувати чинники динамічного бізнес-середовища організації;
- приймати фахові рішення у процесі проектування і вдосконалення організаційної та виробничої структури підприємств;
- розроблювати стратегію розвитку організації та забезпечувати її реалізацію;
- координувати діяльність служб і підрозділів організації у сфері управління фінансами, виробництвом, інноваціями, інвестиціями, персоналом, маркетингом;
- застосовувати сучасні технології управління організаційними процесами і організаційною поведінкою персоналу; оцінювати ефективність розвитку організацій.

Формат навчання

Навчання здійснюється у дистанційному форматі з використанням платформи Google Workspace for Education за допомогою основних інструментів Google:

Google Клас — для розміщення навчальних матеріалів, завдань і тестів, забезпечення зворотного зв'язку;

Google Meet — для проведення лекцій, семінарів, консультацій у режимі реального часу;

Google Документи, Таблиці, Презентації — для виконання індивідуальних і групових завдань, спільних проєктів; підготовки аналітичних матеріалів;

Google Форми — для оцінювання знань (тести), проведення опитувань.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	Усього	у тому числі		
		лекцій	семінарські	самостійної роботи
Змістовий модуль 1. Концептуальні засади менеджменту				
<i>Тема 1.</i> Введення в менеджмент	4	2		2
<i>Тема 2.</i> Поняття і сутність менеджменту	6	2	2	2
<i>Тема 3.</i> Функціональний зміст менеджменту	10	6		4
<i>Тема 4.</i> Підприємство (господарство) у системі менеджменту	14	8	2	4
Разом за змістовим модулем 1	34	18	4	12
<i>Тематичне оцінювання</i>				
Змістовий модуль 2. Управління діяльністю та розвитком підприємства				
<i>Тема 5.</i> Комунікації	6	4		2
<i>Тема 6.</i> Мотиваційні основи управління підприємством	16	8	2	6
<i>Тема 7.</i> Управління груповою (колективною) діяльністю	8	4		4
<i>Тема 8.</i> Стратегія управління підприємством	10	4	2	4
<i>Тема 9.</i> Прийняття управлінських рішень	4	2		2
<i>Тема 10.</i> Керівництво підприємством	12	6	2	4
Разом за змістовим модулем 2	56	28	6	22
<i>Тематичне оцінювання</i>				
Разом годин	90	46	10	34

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Концептуальні засади менеджменту

Тема 1. Введення в менеджмент

Менеджмент як наука та мистецтво. Об'єкт, предмет і методи менеджменту. Історичні етапи розвитку управлінської думки.

Тема 2. Поняття і сутність менеджменту

Визначення та сутність менеджменту. Суб'єкт і об'єкт управління. Принципи та закони менеджменту. Роль та місце менеджера в організації.

Тема 3. Функціональний зміст менеджменту

Класифікація та характеристика основних функцій менеджменту (планування, організація, мотивація, контроль). Взаємозв'язок управлінських функцій.

Тема 4. Підприємство (господарство) у системі менеджменту

Підприємство як відкрита соціально-економічна система. Внутрішнє та зовнішнє середовище підприємства. Організаційні структури управління.

Тема 5. Комунікації

Роль комунікацій в управлінні. Процес комунікації та його елементи. Види комунікацій (формальні, неформальні, вертикальні, горизонтальні). Комунікаційні бар'єри та шляхи їх подолання.

Змістовий модуль 2. Управління діяльністю та розвитком підприємства**Тема 6. Мотиваційні основи управління підприємством**

Сутність і моделі мотивації (змістовні та процесуальні теорії). Стимулювання праці. Розробка ефективної системи мотивації на підприємстві.

Тема 7. Управління групою (колективною) діяльністю

Поняття групи та колективу. Стадії розвитку групи. Феномен лідерства та влади. Управління конфліктами та стресами в колективі.

Тема 8. Стратегія управління підприємством

Сутність та рівні стратегії. Процес стратегічного управління. Аналіз зовнішнього та внутрішнього середовища (SWOT-аналіз). Типи корпоративних і ділових стратегій.

Тема 9. Прийняття управлінських рішень

Класифікація та вимоги до управлінських рішень. Етапи процесу прийняття рішення. Методи індивідуального та групового прийняття рішень. Управління ризиками.

Тема 10. Керівництво підприємством

Стилі керівництва та їх вплив на ефективність. Повноваження та відповідальність. Етичні аспекти діяльності керівника. Взаємозв'язок лідерства і керівництва.

Основні поняття дисципліни.

Менеджмент, організація (підприємство), функції менеджменту, комунікації, мотивація, лідерство, управлінське рішення, стратегія, колектив, конфлікт, стрес, стратегія управління, SWOT-аналіз, управлінське рішення, ризики.

6. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	ЗМ 1. Концептуальні засади менеджменту	
1.	Введення в менеджмент	2
2.	Поняття і сутність менеджменту	2
3.	Функціональний зміст менеджменту	6
4.	Підприємство (господарство) у системі менеджменту	8
	ЗМ 2. Управління діяльністю та розвитком підприємства	
5.	Комунікації	4
6.	Мотиваційні основи управління підприємством	8
7.	Управління групою (колективною) діяльністю	4
8.	Стратегія управління підприємством	4

9.	Прийняття управлінських рішень	2
10.	Керівництво підприємством	6
	Усього годин	46

7. Теми лабораторних робіт

Лабораторні роботи навчальним планом не передбачено.

8. Теми практичних робіт

Практичні роботи навчальним планом не передбачено.

9. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	ЗМ 1. Змістовий модуль 1. Концептуальні засади менеджменту	
1.	Основи менеджменту: сутність, зміст та роль у сучасній економіці	2
2.	Функціональний зміст менеджменту та особливості його реалізації на підприємствах	2
	ЗМ 2. Управління діяльністю та розвитком підприємства	
3.	Комунікаційні та мотиваційні основи ефективного управління підприємством	2
4.	Стратегічне управління підприємством та ефективна організація колективної діяльності	2
5.	Прийняття управлінських рішень як основа ефективного керівництва підприємством	2
	Усього	10

10. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	ЗМ 1. Концептуальні засади менеджменту	
1.	<i>Тема 1.</i> Введення в менеджмент	2
2.	<i>Тема 2.</i> Поняття і сутність менеджменту	2
3.	<i>Тема 3.</i> Функціональний зміст менеджменту	4
4.	<i>Тема 4.</i> Підприємство (господарство) у системі менеджменту	4
	ЗМ 2. Управління діяльністю та розвитком підприємства	
5.	<i>Тема 5.</i> Комунікації	2
6.	<i>Тема 6.</i> Мотиваційні основи управління підприємством	6
7.	<i>Тема 7.</i> Управління груповою (колективною) діяльністю	4
8.	<i>Тема 8.</i> Стратегія управління підприємством	4
9.	<i>Тема 9.</i> Прийняття управлінських рішень	2
10.	<i>Тема 10.</i> Керівництво підприємством	4
	Усього годин	34

11. Засоби та форми контролю

Оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти здійснюється шляхом **поточного контролю, тематичної атестації та підсумкового контролю** із застосуванням цифрових інструментів Google Workspace for Education.

Поточний контроль передбачає фронтальне та індивідуальне опитування, тестування (Google Форми), виконання практичних завдань з використанням Google Документів, Презентацій, участь у дискусіях, міні-дебатах, публічний захист міні-проектів (індивідуальних або групових) під час проведення семінарських занять.

Контроль самостійної роботи здійснюється за допомогою усного та письмового опитування, підготовки повідомлень, цифрових міні-проектів (інфографіка, презентація), виконання практичних завдань.

Тематична атестація проводиться після завершення кожного змістового модуля як результат узагальнення результатів поточного оцінювання.

Підсумковий (семестровий) контроль — **залік**, оцінка за який визначається як середня зважена за результатами тематичних атестацій, отриманих здобувачем освіти під час вивчення дисципліни.

12. Критерії оцінювання навчальних досягнень

Оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів освіти здійснюється за **національною чотирибальною шкалою** з урахуванням цифрового формату навчання і рівня сформованості компетентностей. Для відповідності стандартам ECTS у програмі подається довідкова таблиця переведення без фактичного застосування цього переведення при виставленні балів.

Таблиця відповідності результатів контролю знань здобувачів освіти, рівень знань яких оцінюється за 4-бальною шкалою, у системі ECTS

За 4-бальною шкалою	Оцінка в ECTS	Критерії оцінювання
5 (відмінно)	A	Здобувач освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили
4 (добре)	B	Здобувач освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна
	C	Здобувач освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок

3 (задовільно)	D	Здобувач освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих
	E	Здобувач освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні
2 (незадовільно)	FX	Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу
	F	Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів

Оцінка «5» (відмінно) / Здобувач освіти вільно оперує термінами, бачить системні зв'язки. Активно приймає участь у дискусіях, аргументовано відстоює власні позиції, використовує додаткову літературу та актуальні бізнес-новини. Здобувач освіти професійно будує SWOT-матриці, розробляє складні організаційні структури та пропонує обґрунтовані управлінські рішення для розв'язання конфліктів чи мінімізації ризиків. За результатами тестування — **90-100% правильних відповідей**.

Оцінка «4» (добре) / Здобувач освіти добре знає програмний матеріал, правильно відповідає на запитання, але може припускатися незначних неточностей у формулюванні складних закономірностей. Регулярно бере участь у обговореннях. Здобувач освіти загалом розуміє проблематику, але іноді потребує навідних запитань для глибшого аналізу. Завдання виконує в повному обсязі. Здобувач освіти вміє застосовувати методи менеджменту, проте аналітична частина може бути недостатньо розгорнутою.

За результатами тестування — **75-89% правильних відповідей**.

Оцінка «3» (задовільно) / Здобувач освіти показує розуміння лише основних понять та визначень дисципліни. Відповіді мають репродуктивний характер. Здобувач освіти плутає складні питання. Відповідає тільки за викликом викладача, бере участь у дискусіях пасивно. Завдання виконує за шаблоном, з помилками або не в повному обсязі. Відчуває труднощі при переході від теорії до практичного прикладу.

За результатами тестування — **50-74% правильних відповідей**.

Оцінка «2» (незадовільно) / Здобувач освіти показує фрагментарні знання або їх повну відсутність. Здобувач освіти не розуміє предмету та методів менеджменту. На семінарських заняттях відмовляється від відповіді. Завдання виконує з грубими помилками, що свідчать про нерозуміння суті завдання.

За результатами тестування — **менше 50% правильних відповідей**.

13. Методичне забезпечення

1. Програма навчальної дисципліни.
2. Силабус навчальної дисципліни.
3. Конспекти лекцій.
4. Комп'ютерні презентації з тем програми.
5. Методичні рекомендації до самостійного вивчення.

6. Дидактичний матеріал: тестові завдання для контролю рівня знань з окремих тем, завдання та вказівки до підсумкових тематичних контрольних робіт, перелік питань та завдання для поточного контролю знань з тем.

14. Рекомендована література

Основна

1. Василенко, С. А. Прийняття управлінських рішень: методи та моделі : підручник. Київ : Алерта, 2024. 415 с.
2. Григор'єва, Н. М. Основи менеджменту в умовах цифрової економіки : підручник. Київ : Кондор-Видавництво, 2023. 488 с.
3. Забарна, О. В., Рибак, Л. А. Управління персоналом та мотивація : навчальний посібник. Львів : Новий Світ-2000, 2022. 312 с.
4. Круш, П. В., Шевчук, В. В., Калініченко, О. В. Стратегічний менеджмент: Навчальний посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2022. 450 с.
5. Петренко, А. В., Коваль, О. М., Савчук, П. С. Менеджмент: теоретичні засади та стратегія розвитку підприємства : підручник. Київ : Ліра-К, 2023. 520 с.

Додаткова

1. Дракер, Пітер Ф. Практика менеджменту. Пер. з англ. Харків : Фабула, 2022. 352 с.
2. Мельник, І. С., Кравченко, П. В. Лідерство та управління командою в кризових умовах : монографія. Одеса : Гельветика, 2022. 290 с.
3. Нагірняк, В. В. Сучасні підходи до формування ефективної системи мотивації персоналу. Економіка та управління підприємствами. 2024. № 1(89). С. 15–22.
4. Портер, Майкл Е. Конкурентна перевага: як досягти високого результату і забезпечити його стійкість. Перевидання. Київ : Наш Формат, 2023. 512 с.
5. Роббінс, Стівен П., Коултер, Мері. Менеджмент: сучасні підходи до управління. Пер. з англ. Київ : Основи, 2023. 780 с.
6. Сенге, Пітер М. П'ята дисципліна: мистецтво і практика організації, яка самонавчається. Пер. з англ. Київ : КМ-БУКС, 2024. 450 с.
7. Сидоренко, Б. В. Теорія комунікацій в менеджменті : навчальний посібник. Чернігів : Десна, 2023. 210 с.